

prej, naj bi tudi davčni in drugi gg. uradniki z ministri vred imeli samo trikrat večjo plačo kot pred vojsko!! Ali nismo pred zakonom vsi enaki?! Ali more s tako dvojno mero ljudstvo biti zadovoljno? Če pa vi davkarji in drugi ne morete s samo trikrat večjo plačo shajati, kako pa naj shaja davkoplačevalec kmet, ki ga še itak vsako leto razne nezgode zadevajo. Naj ima država, kar potrebuje in kar ji gre, a naj se pusti tudi državljanom, kar potrebujejo in kar jim gre. Ako vrednost zemljišč 30–50krat višje cene kot pred 10 leti, potem tudi davka prost dohodek za 30–50kratni znesek zvišajte. Dvojna mera ne rodi zadovoljnosti, ampak ravno nasprotno.

Urekovo „zborovanje“ pri Sv. Petru pod Svetimi gorami.

N. zdnji številki „Kmetijskega lista“ priznava slabostni poslanec g. Urek svoj poraz pri Sv. Petru p. Sv. gorami. Uvodoma opisuje Urek ta svoj shod, katerega pa sploh ni bilo, ker se je zbal javne sodbe njegovega delovanja. Shod je bil pri cerkvi oznanjen kot javen shod, dostopen za pristase vseh strank. Ko je pa Urek popoldne videl, da v St. Petru nima pristav in da je peščica njegovih „leibgardistov“ premalenkostna, je junško zatrljeval, da shod ni bil napovedan za vse. Nato pa se je „junaku“ z Globokega dokazalo črno na belom, da je shod bil v resnici naznanjen kot javen shod. V strahu se je nato skrčil „podpredsednik narodne skupščine“ za hajonete šentpeterskih žandarjev, kajti v senci teh spičastih stvari se ljudje z umazanimi vestmi počutijo najbolj varne. Pri zaprtih vratih in dobro zaklenjenih durih je Urek pešnajstorim poslušalcem razlagal slabostni evanجيل in slikal državni in svoj žalostni položaj. Da ni bilo žandarjev, ne bi Urek mogel govoriti niti tem maloštevilnim radovednežem. Njegova duhovnost se najlepše zrcali iz dejstva, da na stavljena vprašanja ni vedel in ni maral odgovoriti, ker ni znal. Pač pa si je ta slabostni junak pri okr. glavarstvu v Brežicah izposloval za žandarje povelje, da ga morajo braniti ne le proti napadom, marveč tudi proti medikcem. Tako varnega se čuti sedaj Urek v krajih ob Sotli in Savi, kjer je nekdanj tako oblastno hujškal in klevetal. Svojo hvaležnost so mu šentpeterski pokazali s tem, da so mu pri odhodu napravili dolg špalir ter ga počastili s klici: „Dol z Urekom! Proč z njim! Dol z izdajalcem!“ Ogorčeni zborovalci so dične-ga izdajalca slovenske avtonomije opljuvali. Tako je končal ta shod, o katerem piše Urek, da je bil poducljiv. S tem je Urek povedal resnico: shod je bil za njega v resnici nadvse poducljiv.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Zev zadnji številki našega lista smo poročali o političnem delovanju bivšega ministrskega predsednika Stojana Protića, ki je odločno nastopil proti sedanji vladni Pašića. Sedaj potuje Protić po Vojvodini in razlaga pristavom različne stranke svoje protivladno stališče. Z nastopom Stojana Protića se je sedanja prijateljska zveza med demokrati in radikali silno raztrajala. Posledno so vznemirjeni demokrati, ki zahtevajo od radikalne stranke, da naj obsodi Protićeve „spletakarije“ proti se danji vladi in da naj ga izobči iz te stranke. Tega pa radikali nikakor nečejo storiti in zato se v zakonodajnem odboru prepirajo z vso vmeno. — Demokrati hočejo v zakonih zasigurati svojim voditeljem samovlado ali takozvano diktaturo, kateri se pa radikali upirajo. Vsa znamenja kažejo, da bo čemokratsko-samostojno-radikalna vlada vsled notranjih preprirov sama razpadla in da se v takem stanju držati ne more.

Avstrija: V Avstriji, kjer se piše velike predpriprave za otvoritev relesajmov na Dunaju in v Građu, grozijo železničarji s štrajkom, ker jim železniška uprava ni izplačala porškov na draginjsko doklado. — Za-

padu. Ogrska se do danes ni v posebi Avstrije, to pa radi enostavnega vzroka, ker Avstrija nima discipliniranega vojaštva, s katerim bi omenjeno pokrajino zasedla.

Italija: Iz Inomosta javljajo, da je prišlo v Tridentu pred par dnevi do ostrih spopadov med fašisti in prebivalci. Posredovala je policija, ki je razla orožje. Množica je fašiste — preteala. Varstveno službo opravljajo karabinieri.

Velik ljudski taber

za ves gornjegrajski okraj se vrši 16. oktobra ob 2. uri popoldne pri Sv. Frančišku v Gornji Savinjski dolini. Govorijo: Dr. Korošec, poslanca Pušenj, Kranjc in drugi. — Po zborovanju sestane županov, občinskih odbornikov vseh Kmetijskih zvez gornjegrajskega okraja. — 16. oktobra mora biti zbrana vsa gornjesavinjska dolina krog našega voditelja dr. Korošca!

Tedenske novice.

Naš kralj Aleksander, ki se je zdravil dalje časa na Francoskem, se vrne te dni v Beograd, kjer bo prisostoval zadnjim pogrebim slovesnostim za rajnim kraljem — očetom Petrom.

Naš kraljevi namestnik Ivan Hribar je slavil minuli ponedeljek 70letnico svojega rojstva.

Ob prisotnosti 2000 oseb, osobito mladih gospodarjev, je zboroval minulo nedeljo naš voditelj dr. Korošec na dvoru ptujskega minoritskega samostana. Razlagal je poslušalcem zunanjo ter notranjo politiko. Posebno je kazal zborovalcem vso okrutnost sedanje vlade in zagotovil poslušalce, da ob času, ko bo strmoglavljena sedanja vlada, bodo vsi krivci sedanjega obupnega stanja kaznovani od najvišjega do najnižjega. Za dr. Korošcem je še govoril o neznosnih davčnih bremenih in od samostojnih povišanih taksah g. prof. Vesenjak. Zadnji je nastopil kot zagovornik kmetijskih pravic bivši poslanec Meško. Po shodu se je vršila ustanovitev županske zveze za ptujski okraj. Preteklo nedeljo se je vršil tudi veličasten mladeniški tabor pri Sv. Križu pri Slatini. Mladeniška slovesnost se je začela s službo božjo, popoldne je bilo pa zborovanje, na katerem je govoril mladini poslanec dr. Hohnjec in jej klical v spomin njeno dolžnost do katoliškega časopisja. Nastopilo je še v govoru več mladeničev iz sosednjih župnij. Po govorih se je vršila javna telovadba.

Shod SLS na Ponikvi ob juž. žel. Dne 18. sept. t. l. je bil dobro obiskan. Predsedoval je posestnik Mlakar. Govorila sta poslanec Pišek in tajnik Žebot. Zborovalci so odobraval vsem izvajanjem govornikov ter so končno v posebnih resolucijah izrekli popolno zaupanje Jugoslov. Klubu in načelniku dr. Korošču, obsodili izdajstvo samostojnih poslancev v Beogradu, zahtevali revizijo ustave in samoupravo za Slovenijo, odpis davkov vsled suše, carine prost izvoz goveje živine, kot katoličani zahtevajo z vso odločnostjo odpravo kancelparagrafa, hočemo krščansko vzgojo otrok v šoli, ugovarjajo, da bi se vzela samouprava našim občinam, zahtevajo, da stori vlada odločne korake za preživljanje ljudstva, sicer preti strašno gorje. Koruza, mast in fižol, kar ga je še v Jugoslaviji, naj se shrani za trpeče ljudstvo za spomlad. Tudi navzoči nasprotniki so soglašali z izvajanjem govornikov in z resolucijami.

Bivši ministrski predsednik Stojan Protić je izdal na narod proglas, v katerem zahteva, da se mora ustava takoj predrugačiti, ker so vsi oni, ki so glasovali za ustavo, jo sami pogazili po 1 mescu. Nadalje pravi Protić v svojem proglasu, da je bil pred ujedinjenjem sedanji ministrski predsednik Pašić v Ženevi za tri vlade in dve državi, sedaj pa je proti avtonomistični upravni razporedbi naše kraljevine. Protić tudi ostro napada razveljavljenje komunističnih poslanskih mandatov in razne policijske predpise potom katerih se ovira potovanje po državi ter se izvaja nečuvno časnikarsko cenzuro. Protić tudi oznanja narodu, da je dala vlada nekatere komuniste pod ključ, drugi pa dobivajo propustnice s pomočjo prijateljev ministra Svetožarja Pribečevića in nekatere ruske komuniste je vlada

sama postavila za čuvanje naših državnih mej.

Pašić ima solzne oči, tako so ga ginili naši samostojneži. Po poročilu »Narodne Politike« je kranjski nadmostojnež Azman pozdravl v Beogradu celo vlado in posebej še Pašića tako-le: »Pozdravljam največjega genija, največjega sina naše velike in lepe očetnjave!« Pašić pa je solznih oči odgovoril: »Dragi bratje, jaz sem s svojimi tovariši delal na ustvarjenju vse te lepote. Srečen sem, ker vidim vas Slovence svobodne in ravnopravne med nami. Sedaj mi ni žal umreti, ker sem dočkal, za kar sem se toliko let trudil!« Pašić je toliko let ustvarjal Veliko Srbijo. Torej? —

Ministrske cigarete. Sedanja demokratsko-samostojno-radikalna vlada je predpisala nov pravilnik, po katerem imajo službujoči ministri pravico na 1800 komadov najfinjših cigaret na mesec. Pomočniki ministrov dobijo 500 komadov, ministri pa, ki pripadajo gospodarsko-finančnemu odboru, prejemale poleg tega še po 1000 komadov bosanskih cigaret. Ti gospodje dobijo cigarete zastoni. Za polovično ceno dobivajo: predsednik narodne skupščine 1800 komadov, kraljevi adjutanti 1000, podpredsedniki skupščine (slabostni Urek) 800 komadov. Po 600 cigaret dobivajo: kraljevi ordonancijski oficirji, armadni poveljniki, predsednik kasacij skega sodišča, predsednik glavne kontrole in pokrajinski namestniki. Za centralistično gospodo najfinjšo »zastoni-cigarete«, za davkoplačevalca pa niti ubornega tobaka za pipo! Le tako naprej, enkrat bo tudi tega paradiza konec!

Ministar Pucelj in poslanec Urek sta govorila 8. septembra na samostojnem prazniku na Bledu. G. minister je dobro povedal, ko je rekel: »Samostojni so dosegli tekom 6 mesecev več, kakor prej drugi v 30 letih.« Res, res, nikdo ni v 6 mescih odrli vseh davkoplačevalcev kar za celih 200 milijonov kot samostojni poslanci. Kar so dosegli samostojni v Beogradu, so dosegli za svoje župe, župe davkoplačevalcev pa skoro čisto izpraznili. Poslancu Ureku pa je ušla na slabostni prazniku iz njegovih sicer resnični nepristopnih ust ta le resnična: »Vsi, ki so prišli s pomočjo kmetijskih glasov na vlado, pozabili so potem na kmetijske koristi.« Tako je poročal zadnji »Kmet. list«.

Drofenikova polomija v Ljutomeru. Bil je eden največjastnejših shodov, katerega so priredili v nedeljo, dne 18. t. m. Drofenikovi kimovci — tako jih je nazival gospod Drofenik sam, ko jih je prišel osebno reševati. Zbralo se je precej ljudstva, toda le pičla četrtnina zapeljanih gostilničarjev, veleposestnikov in slikarski mojster. Prvega govornika (Drofenika) je bilo res imenitno poslušati, ker je govoril s tako strastjo sovraštva do klerikalcev, seveda tudi proti Korošču, da so morali naši možje, ki imajo še kaj poštenja od onih ljudi, ki so nam Jugoslavijo osvobodili, zaklicati: »Živji dr. Korošec!« In glejte, ta glas se je razlegel tudi med ostalimi občinstvom tako močno, da so se govorniku pojavile na obrazu tako kisle poteze, kakor tisti kravi, nad katere glavo je sicer čas sedanji g. minister Pucelj nastavljal sekuro. Pa stvar se je vlekla naprej, ker je drugi govornik ravnatko lagal, kakor prvi. Nismo mogli minovati. Oloveku se zdi res neumno, da bi človek, ki se predstavlja za poslanca, ljudem hvali uspehe, od katerih še nimamo niti najmanjše dobrote. Muropoljski kmetje, vprašam vas, kako dolgo že kuhate žganje prosto in še druge dobrote, katere uživajte od teh ljudi, saj so vam jih našli? — »Proč z advokati, dol z visokimi plačami uradnikov!« to so vam klicali le samo tu, ko pa bodo prišli spet v Beograd, bodo pozabili na dobroto, katere so kmetom obljubili. Gospodje, če ravno trdite to in ono, mi vam moramo odkrito povedati, da se je po vašem shodu mnogo ljudi zgrajalo nad vašimi nesramnimi lažmi. Ko se je glasovalo za predložene zaupnice, je ploskalo za g. Pašića 7 slabostnežev, za Pucelja pa 6. Pozabili so pa na dr. Vošnjaka, kateremu so po zimi še pele izlali. Dragi muropoljski kmetje, vinčarji in delavci, ti ljudje so vam rekli, da bodo napravili v državi mir in zadovoljnost. Vi pa jih morate poslušati in ubogati in šele v petih letih boste zmagali. Vsi tisti, ki ste bili

navzoči na tem shodu, nam povejte za par mesecev uspehe, katere so vam v nedeljo, dne 18. septembra obljubili, potem pa sodite sami.

Se nekaj o Mermoljevih stotisočakih iz Jarenine smo dobili ta-le opis. V zadnjem »Gospodarju« ste prav dobro vprašali slabostnega poslanca Mermolja, odkod je v par letih, odkar se je pritepel v naše kraje, — zdel toliko stotisočakov, da je zdaj kupil za pol milijona gospodsko posestvo nekoga Hrvat v St. Ilju. Mi tu v Jarenini poznamo »blagonosno« delovanje, vse »trude, znoje in težave«, ki jih je imel Mermolja za časa svojega gibanja v Slov. gorah. Mož je sadil na svojem približno 10 oralov velikem posestvu v Glačniku paradizične, peteržil, majaron, papriko, kumare, vrtovske buče, česnje, solato in šavljine in enako robo. Mož se ne preste vožari iz enega verižniškega kola v drugega. To je vse njegovo veliko »delo« za naše ljudstvo. S tem svojim »delom« in političnim hujškanjem si je zaslužil bornih pol milijon kron in še več. Mi pa, ki se trudimo s svojo živinorejo, z našo vinsko trojo ostalim poljedelstvom, pa moramo za ta čas še prihranke prejšnjih let uporabljati za plačevanje neznosnih davkov in drugih bremen, oziroma — mnogi že iščemo posojila pri naših sosencih. Mi in naši otroci, posebno pa naši vinčarji, hodimo z raztrgano in oguljeno obleko okoli in si še za v nedeljo in praznik ne moremo oskrbeti s čisto obleko. Samostojni general g. Mermolja si v tem času kupuje kar za pol milijona gospodski grunt. Ko je g. Mermolja lovil pred 28. novembrom p. l. naše glasove, je kričal po shodih, kako on on po očetovski skrbel za našega kmeta in sploh za naše ljudstvo na deželi. Vpil je, kako bo odpravil on davke in prinesel druge dobrote. Pa zgonilo se je nasprotno. Njegova stran ka je stopila v vlado in iz korit zajemajo sedaj samostojni preroki na račun nas davkoplačevalcev stotisočake. Mermolja in njegovi so prodali slovensko avtonomijo za srbski centralizem. In še vedno se najdejo zasleplenci, ki drvo za Mermoljem in njegovo izdajatsko politiko. Ali vas tudi Mermoljevi stotisočaki ne bodo streznili in odstranili mreno od vaših oči? Pri drugih narodih take izdajalce in škodljivce izzenejo. — To vam piše prijatelj, ki je svojčas tudi naselil Mermoljeva laži-obljubam.

Zmaga Slovencev v Marenberku. Pri občinskih volitvah za trg Marenberk dne 18. sept. so nastopili združeni zavodni Slovenci proti socijalnim demokratom, kateri so sprejeli v svoje vrste vse zagrizene nasprotnike slovenstva. Slovenci so nastopili s 3 listami in sicer: z uradniško, posestniško in obrtniško. Prva je dobila 8, druga 4 in tretja 1 odbornika. Socijalni demokrati oziroma Nemci so dobili od 10 samo 3 mandate. Tako bo dobil trg Marenberk slovenskega župana. Slov. ljudska stranka je v občinskem odboru močno zastopana. Castitamo Marenberžanom k lepemu uspehu!

Duh. vesti. Duhovniki in voditelji III. reda sv. Frančiška imajo svoj 1. sestanek dne 28. septembra v marib. frančiškanskem samostanu. — Srebrno sv. mašo so slavili v St. Ilju pri Velenju gg. duhovniki naše škofije, ki so bili posvečeni leta 1896. Ljudstvo se je te lepe slavnosti udeležilo v velikem številu.

Orlovski dom bo odprt v nedeljo, dne 25. t. m. v Oplotnici pri Cadramu. Otvoritev novega doma se bo začela s cerkveno slovesnostjo, nadaljevala z govori in končala z javno telovadbo.

To so prijatelji kmeta! Ormoški demokrati so izbacili kmete iz Okrajne posojilnice. V nadzorstvu Okrajne posojilnice so sedeli leta in leta ugledni kmetje Matjaž Masten, Anton Bedjanec in Jakob Meško. Okrajna posojilnica v Ormožu se je namreč pritevala med kmečke denarne zavode in je dobivala tudi od kmeta največ denarnih vlog. Na zadnjem občnem zboru pa so se prvaki posojilnice naših kmetov v nadzorstvu in člana načelstva g. Florjana Kuhariča, ki je bil eden najstarejših funkcionarjev tega denarnega zavoda, na nezasišan način odkrili. Na demokratom lasten način so sklicali občni zbor, na katerem so po daljšem prerokanju prišli do zaključka, da ne rabijo več klerikalnega kmečkega denarja, pa

tudi ne kmetov v načelstvu in nadzorstvu. Dali so imenovanim »Laufpass« in si izvolili same pristne demokrate. Kmetje v ormoškem okraju nismo več tako zabiti, da bi tlačnili demokratom še vnaprej s tem, da jim nosimo naše novce, s katerimi pridno kupčujejo in se bogatijo, nam pa dajajo za to našo dobroto batine. Sedaj smo spoznali, da naš ormoški demokrati samo izrabljajo. Naš denar hočejo, nas pa ne. Milijonarjev je pa v Ormožu že tudi lepo število. Zbogotili so se iz kmetkega denarja in danes lahko držijo okrajno posojilnico po koncu. Na nekaj pa so pozabili, namreč na dejstvo, da so oni gospodje samo tako dolgo, dokler jim zunanje kmetko ljudstvo nosi v gostilne in trgovine svoj denar. Po vzgledu demokratov, ki se držijo načela, da je vsakemu najbližji lasten žep, se moramo odslej ravnati tudi mi kmetje ter onim, ki kmeta bacio iz kuče, ne bomo več nosili svojega »penaze«.

Za promet na progi Maribor—Spilje—Radgona—Ljutomer se bodo zopet začela pogajanja med našo vlado in avstrijsko. Avstrijski razgrajalci so spoznali, da jim ukinitve prometa na zgoraj omenjeni progi v gospodarskem oziru nedogledno veliko škoduje, radi tega so pa prosili našo vlado, naj se ponovno začnejo pogajanja za vpostavitve železniškega prometa, ker Avstriji ne bodo več delali nikakih neprilic.

Izgredi v Prekmurju. Pred par dnevi so se vršili v Murski Soboti izgredi nahujskanega in nerazsodnega dela prebivalstva pod vodstvom domačih zagrizenih madžaronov. Ljubljanski »Slovenec« se v 214. številu bavi z omenjenimi izgredi in prihaša do zaključka, da se ljudstvo v Prekmurju nikdar ne bi dalo premetiti od madžarskih agitatorjev, ako bi naša vlada ne izzivala z naglo centralizacijo uprave. Prekmurci so bili navajeni stoletja na madžarsko zakonodajo. Prehod iz madžarske v jugoslovansko zakonodajo naj bi bil kolikor mogoče omiljen in prilagojen tamkajšnim razmeram. Demonstracije so se pričele istega dne, ko je dospela razmejitvena komisija v Mursko Sobotu ter se nastanila v hotelu »Dobray«. Okoli 2000 ljudi je hotelo vdreti v mesto, da bi pred hotelom manifestiralo za Madžarsko. Imeli so madžarske zastave in prepevali madžarske pesmi. Zandarmarija je manifestante razpodela, 25 glavnih kolovodij pa je aretirala in jih odvedla v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Izgredi prekmurskih nezadovoljnih so za naše vladinove resen opomin, da naj siloma ne izvajajo centralizma, ki ga je prekmursko ljudstvo dne 28. novembra t. l. z ogromno večino — odklonilo.

Naši mladeniči, ki so bili letos potrjeni pri naboru, bodo poklicani 1. novembra letošnjega leta v vojaško službo.

Drzen cerkveni ropar. V ptujski mestni cerkvi je doslej že neznan tat vlomil v tabernakelj in oropal monštranco in obhajilni kelih. Odnesel je seboj gornji del monštrance in gornji del kelih, ker sta bila dragocena, ostale dele pa je pustil.

Umrli je dne 10. sept. v Kragujevcu 18 letni vzorni mladenič-vojak Franc Žuraj, posestniški sin iz Slov. Bistrice vsled ran, katere je zadobil pri nekem nesrečnem streljanju. Svetila mu večna luč. Prizadeti očitelj pa na naše sozaje!

Strašna rodbinska zaloigra. V Baji (Vojvodina) se je pred par dnevi dogodila strašna zaloigra. Soproga profesorja Lukina je bila že dalje časa umobolna. Ker je njen mož za par tednov službeno odpotoval, je uporabila priliko, da umori svoje otroke. V pozno noč je pisala pisma, iz katerih je razvidno, da se ji je um popolnoma omračil. Nato je vzela iz zibelke najmlajše dete ter ga utopila v kopalni banji. Isto je storila s sedemletno hčerko. Ko je 10letni sinček to opazil, je pobegnil in klical na pomoč. Poklicani zdravnik je ugotovil smrt obeh otrok.

Zaloigra nesrečne matere. Te dni se je pripeljala ob 9. uri zvečer iz Kamenice v Novi Sad neka ženska z dvema otrokoma. Sedla je na bližnjo klop, da pomiri jokajočega se dojenčka. Odšla je na to v mesto. Zatem je šla preko brvi, na kateri so bile strohnele deske. Koj po prvih korakih se je zlomila deska in žena je z otrokom vred padla na kamenje, pri čemer si je dojenček razbil glavo. Nesrečna žena je v svoji neizmerni obupnosti prišla starejšega otroka in z njim vred skočila v Donavo kjer sta oba izginila v valovih.

Izgredi na Dunaju. Vsled vedno večjega padanja vrednosti avstrijskega papirnatega denarja postaja tudi draginja v tej državi vedno večja — postala je že naravnost neznosna. Prebivalstvo je vsled tega silno razburjeno, zlasti ono na Dunaju. Prišlo je dne 20. t. m. do velikih in krvavih izgrediv. Več sto oseb je nameravalo udreti v poslopje borze in tamkaj vse razbiti, uradniško osebje pa preteptati. Policija je namen preprečila. Razjarjena množica je nato napadla mimo vozeče avtomobile in pretepla vse potnike, avtomobile pa poškodovala. Vsled draginje je izbruhnila stavka na južni, vzhodni in zapadni železnici. Stavkujoči zahtevajo enkratni nabavni prispevek v znesku 4500 kron. Razrušili so tudi več železniških tračnic. Ministrski svet je sklenil, da za časa stavke ne privoli v nobena pogajanja s stavkujočimi železničarji.

Velikansko neurje. Po strašni suši, ki je na Angleškem trajala nepretrgoma skoraj 5 mesecev, se je pred par dnevi vilo nad Londonom in bližnjo okolico strašno deževje, kakor ga ne pomnijo že 20 let. Računa se, da je samo na mesto London padlo 67 milijonov ton vode (1 tona = 1000 kg) v kratkem času treh ur. Nekatera predmestja so bila popolnoma poplavljeni, istotako tudi nekatere proge podzemne železnice.

Gospodarstvo.

Našim vinogradnikom v prevdareki! Vsi vinogradniki zatrjujejo, da bomo imeli letos izvanredno dobro kapljico, ki bo z daleka prekašala še celo ono iz leta 1917. Za letošnjo vinsko trgatavo se priporoča našim vinogradnikom, da vpoštevajo sledeče: Ako bo ostala jesen trajno lepa, ne prenaaglite se s trgatvijo, kajti vsak topel jesenski dan pomnoži sladkorno vsebino grozdja, pomnoži torej kakovost in vsled tega tudi ceno vina. Nadalje se nasvetuje, da letošnji mošt pretočite že po preteku 24 ur, ker je dana nevarnost, da bi imelo vino duha po žveplu, kajti ravno letos ni toliko obilo deževalo, da bi bil dež izpral žveplo raz grozdja. Ker se pa žveplo že v leku 24 ur vsede na dno sode, se priporoča, da se mošt pretoči že po preteku 24 ur, ako nočete imeti vina, ki bi ne bilo dšalo po žveplu, kajti tako vino ne bi imelo zaželjene cene.

Grozd ima pri mali graševini na Portalis 1902 v Mariboru 114 jagod. Grozdje iste trtne lege se je preiskalo ob raznih časih in so se ugotovile sledeče spremembe:

	I.VIII.	I.IX.	15.IX.
Teža grozda v gramih	44	85	112
Jagode vsebujejo % kisline	2.27	1.68	0.90
100 cc soka vsebuje gr. kislin	4.29	1.9	1.15
% ekstrakta	—	—	20.42

Letošnji mošt — portugizec ima sladkorja 18—22 %. Mariborski gostilničarji ga točijo po 32—36 K.

Mariborsko sejmsko poročilo. Dne 16. sept. t. l. se je pripeljal na svinjski sejem v Maribor 320 prasičev in 4 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prasiči 6 do 8 tednov stari komad 90 do 180 K, 8 do 10 tednov 150 do 250 K, 10 do 12 tednov 220 do 380 K, 3 do 6 mes. 400 do 700 K, 1 leto stari 900 do 1700 kron, plemenske svinje 1 kg. žive teže od 20 do 22 K, polpitane za zakol od 27 do 30 K, koze komad 210 do 300 kron. Prodalo se je zelo veliko, največ v smeri proti Sp. Dravogradu.

Kdo je glavni krivec draginje? Na bodoči seji finančnega komiteja bodo med drugim razpravljali še tudi o zvišanju izvozne carine na pšenico, ker so mnjenja, da se pšenica, ki je vsa v rokah židovskih spekulantov in bank, izvozi na Madžarsko v predelavo, nadalje o zvišanju uvozne carine na sladkor. Ako bo država vnovič zvišala carine, ki so itak že zelo visoke, potem ostanejo vse vladine navedbe za pobijanje draginje udarec v vodo in bi vlada sama v tem slučaju podpirala draginjo s svojimi navedbami.

Cene poljskim pridelkom. Zaradi nizkega stanja vrednosti našega denarja še vedno naše blago ne more tekmovali za izvoz v inozemstvo. Povpraševanje za ječmen se je nekoliko povečalo. Po ječmenu povprašujejo pivovarne, toda tega blaga je malo. Cene so bile sledeče: Za pšenico 1075—1085 K za meterski stot, za koruzo 875—885 K, za rž 900—910 K, za ječmen 960—980 K, za fižol pisani 900 K, za beli 1020—1050,

oves 790—800 K. Bela moka nularica je stala 16 K 50 v.

Krompir se podražil. V soboto je cena krompirja na mariborskem trgu poskočila od 26 na 28 K pri merici, 11 kg krompirja stane 4 K.

Sadni ogled. Na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se priredi v nedeljo, dne 25. sept. od 9.—12. ure predpoldne sadni ogled za mariborski polit. okraj. Namen ogleda je dognati, katere sorte (vrste) jabolk in brusov so letos vkljub slabi sadni letini obrodile, da se jih bo zamoglo upoštevati pri sestavi bodočega sadnega izbora za Slovenijo in poskrbeti za njih razširjenje. V to svrhu se obrača podpisano ravnateljstvo od vseh sadjarjev in ljubiteljev sadjarstva v mariborskem polit. okraju z uljudno prošnjo, da prinesejo na zgoraj določeni dan po 5—6 komadov od onih sadnih vrst, ki so letos obrodile, brez ozira na njihovo kakovost in vnanjost. Komisija strokovnjakov bo prineseno saje prevzela, določila imena pomoloških sort, o lokalnih sortah pa napravila natančen seznam, ki bo merodajen za nadaljno proučevanje. Z ozirom na dejstvo, da je sadjereja največjega gospodarskega pomena za naše kraje in za vso Slovenijo, se pričakuje z gotovostjo, da se bodo naši zavedni sadjarji udeležili sadnega ogleda polnoštevilo. Pri tej priliki si bodo ogledali tudi druge doslej neznane lokalne sadne sorte kakor tudi zanimivo zbirko naših najboljših pomoloških sadnih sort, ki jih bo razstavil zavod. Po končanem ogledu je aktualno predavanje: »O pomenu pravilne izbire sadnih sort pri napravi sadonosnika in na katere momente se je pri izbiri posebno ozirati.« Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razglašja. — Ravnateljstvo drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu padajo hmeljske cene. Za prvovrstno blago ponujajo po 6000—6600 čehoslovških kron za 50 kg. Tudi za hmelj slabše kakovosti so cene močno padle. promet je bil slab.

Posestniki gozdov in agrarna reforma.

Dokaj gozdov našega zelenega Pohorja je pod agrarno reformo. Od teh posestnikov zahteva urad za agrarno reformo, da morajo plačati 5% od lesnega izkupička. Nekateri posestniki že prodajo svoj les na licu mesta po 85 K kubikmeter in po izplačani izkupini plačajo agrarno reformni davek 5%. Drugi veleposestniki pa imajo večje zanimanje za lesno trgovino, seka sam les v svojem gozdu, ga spravijo na žago, ga tamkaj zreže in prodajo potem rezanega za 800 do 900 K ku-kubikmeter. Ko je prodal rezan les, zahteva tudi od njega agrarna reforma, da jej odšteje pet odstotni davek. Ta drugi posestnik je plačal veliko več agrarno reformnega davka kot prvi. Tretji posestnik gozdov pa ne zreže le samo svojega lesa, ampak ga spravi sam n. pr. v Egipt, v Aleksandrijo, kjer dobi za kubikmeter najmanj 2000 K. Ta tretji posestnik bo pa plačal največ agrarno reformnega davka.

Iz ravnokar povedanega lahko posnamemo, koliko nevolje in jeze povzroča agrarna reforma med pohorskim posestniki gozdov in kako nepregledne slabe posledice bo rodilo brezobzirno postopanje urada za agrarno reformo za naš lesni trg, pa tudi za delavstvo, ki je zaposleno pri lesni trgovini in industriji.

Večina pohorskih posestnikov, ki so pod agrarno reformo, noče več svojega lesa žagati na svojih žagah, ampak ga rajši prodajo stojičega lesnim trgovcem in čuutom samo, da se izogne plačilu ogromnih svoj agrarno reformnega davka. Ta nesrečna gozdna agrarna reforma pa je in še bo rodila veliko zla za delavstvo, ki je dosega, zaposleno po žagah. Ker posestnik rajši prodaja iz jeze nad agrarno reformo stojič les, odpušča iz dela žagarsko delavstvo. Ako bo urad za agrarno reformo nadaljeval z iztirjativjo že omenjenih 5% od lesnega izkupička, bo prišla na nič celotna lesna industrija v Sloveniji, pognala bo pa tudi lesnoindustrijsko delavstvo v nepopisno bedo.

Vlada vedno oznanja, da bo začela domačo industrijo, da se bo brigala za zboljšanje bednega stanja delavstva; na drugi strani pa naravnost

nbija s svojimi navedbami in davki — vsak napredek v industriji in samu zvišuje že itak obupno bedno stanje med delavstvom.

Vsak naš posestnik že itak plačuje 75% davkov od svojih dohodkov, lesni posestnik pa, ki je pod agrarno reformo, pa plača 80% davkov od svojih dohodkov. Od vseh dohodkov mu še ostane 20% za obdelovanje posesti, za prehrano in vzdrževanje družine. Z ubožnimi 20% pač ne bo mogel nikdo kriti stroškov, ki jih tirja posest od posestnika, ampak bo moral v dolgov. Danes že vidimo, kako so se med vojno obogatili pohorski lesni posestniki: že zadolžili prav do vratu. Ako naša vlada ne bo popustila z davčnim vijakom in pognala k vragu pri nas v Sloveniji nesmiselne urade za agrarno reformo, bomo kmalu pri kraju z naše celotno lesno industrijo, ki bi pri pametnem vladnem gospodarstvu poleg vinske trgovine edini vir za povzdigo naše že skoro ničeve — valute.

Izplačilo 20 % odtegljaja pri marikiranju denarja se je že začetkom tega meseca prav za gotovo obljubilo. Koliko je dati na take ministrske obljube itak vemo in znano nam je tudi to, kaj pomeni v današnji upravi beseda hitro ali srbski »Odmah«. Mesec gre h koncu, ta »Odmah« še pa vedno ni začel. Sedaj je sindikat zagrebških denarnih zavodov z nujno brzotjavko opozoril ministra, da obljuba dolg dela. Pravijo, da je odgovor zopet isti: takoj, takoj, odmah, odmah — in sedaj lahko čakamo naprej.

Ljudska posojilnica v Celju (Beli vol) sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 4 odstotke oziroma 4 in pol odstot. od dneva vloge do dneva dviga.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 202—210 naših kron, za 100 avstrijskih kron se plača 15-50 naših kron, za 100 nemških mark 204—206, za 100 čehoslovških kron 245—250 in 100 laških lir 870 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. Svoječas pod rajno Avstrijo je vrtel pri nas kolo liberalne politike g. dr. Kunej. Mož pa se je navolil ničeve demokratske politike, stopil v nekaj političen pokoj, a pred kolo JDS šentpeterske politike pa si je postavil zlahtno prvega kolena — svojega sinka Borisa. Ta doktorjev Boris vam je političar prvega reda, ker se je šolal po raznih trgovinah in je doma komij na razpoloženju. Seve, kot naslednik očetove JDS politike se šteli vedno med študentovsko omladino, če tudi je samo obiskoval in menda tudi dovršil le komijsko šolo. Mladopolitična osebnost doktorjevega Borisa pa rabi pri svoji duševni šibkosti upore moža demokrata v dolgotrajni osebnosti gsp. Gostinčarja, ki se je proslavil pod majko Avstrijo kot žitni komisar, lovec na zajce, ribe in žabe, a šolnik je pa tak, da govorijo vsi šentpeterski očetje in matere: Reši nas o Gospod Gostinčarjevega šolnikovanja, sicer bodo naši otroci tako dobro šolani, kot so oni Arnauti in Macedonci, ki nikdar šole niti videli niso. — Tako močna je torej JDS v Šent Petru, da šteje tri moške člane, če pristejemo k Borisu in Gostinčarju političnega penzionista doktorja, katerega je pred kratkem obiskal sam minister dr. Kukovec in ga oblagodaril z milostjo demokratskega večera, na katerem je razlagal trem svojim pristajšem JDS politiko od Beograda do Šent Petra pod Sv. Gorami. Toliko danes o JDS-detejici, prihodnjici pa bom citateljem Slov. Gospodarja še opisal nekoliko naše samostojne, katerim je šepetal gospod Urek slabostini evangeli pri zaklenjenih durih, pod zaščito žandarskih bajonetov in svoje divjaške lajbgarde.

Listnica uredništva.

Rev. M. Golob, Amerika: Pisal Ti že več pisem, a od Tebe dobil samo eno. Zaželjene reči odposlane. Pismo sledi. Pozdravel — Sv. Peter pod Sv. gorami: »Urekeve spomine« lepo shranite. Čez 7 let vse prav pride. Poročajte večkrat kaj. — Ljutomer: Vi vprašate, kaj je Drogenik. On je žganjar in nemškutar. Doma v St. Jurju ga nihče ne mara. — Župan iz slovenjebistriškega okraja: Naslov je: »Županska zveza za Slovenijo«, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.